

SAVA

izhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravnništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrto leta K 1.—. Za vse druge države in Ameriko K 5.60. — Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljal na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inerate, naročnino, reklamacije pa na uprav. ništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovolijo frankirati. Brezumni dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštne proste. — Inzerati: štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin. za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inzerati po dogovoru. Inzerati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plačujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjavi: „Sava“, Kranj. Čekovni račun pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu št.: 41.775.

Kranjski deželni zbor.

Seja dne 11. februarja 1914.

Dnevni red je zelo kratek: samo dve točki — naznanila predsedstva in poročilo verifikacijskega odseka.

Napredni poslanci so vložili te-le predloge in interpelacije:

Nujni predlog deželnega poslanca Jožefa Reiserja in tovarišev v zadevi časovnega napredovanja deželnih uradnikov.

Samostojni predlog poslanca E. Gangla in tovarišev glede na izpremembo § 74. občinskega reda za vojvodinjo Kranjsko.

Interpelacija poslanca Julija Mazelleta in tovarišev na g. dež. glavarja dr. Susteršiča v zadevi poprave črnomaljskega vodovoda.

Nujni predlog posl. ing. Sukljeta in tov. Deželni odbor se naroča, da pri c. kr. vladi deluje z vsem povdarkom na to, da se c. kr. dež. obrtna šola izpopolni z ustanovitvijo stavbne strokovne šole; nadalje naj se proučava vprašanje ustanovitve preizkuševalne postaje za stavbno gradivo, ki bi se imenovanemu zavodu priklopila.

Samostojni predlog poslanca E. Gangla in tovarišev glede na zopetno ustanovitev gozdarske šole v Idriji.

Za zapisnikarja sta bila imenovana baron Born in Mihelčič.

Dež. glavar je naznanil, da je došla brzjavna zahvala vladarjeva za udanostno izjavo. Nadalje je došla dež. zboru pritožba bivšega paznika Bučarja proti razsodbi dež. odbora, ki je Bučarja radi znane afere odpustil iz službe.

Posl. dr. Lampe je mnenja, da spada stvar pred personalnopravni odsek, ki pa še ni izvoljen. Predlaga, da se volitev takoj vrši in da se v ta odsek pošlje 6 članov. Predlog je bil sprejet in v odsek so bili izvoljeni iz veleposestniške skupine baron Lidchtenberg, iz mestne dr. Novak, iz kmet-ske Lovšin, iz splošne skupine Dimnik, iz vse zbornice pa dr. Zajec in Piber.

Sodišče zahteva izročitev posl. Jos. Turka in

Vehovca. Prošnja se odstopi imunitetnemu odseku.

Dr. Lampe je izročil samostojen predlog, ki se tiče spremembe deželnega in deželnozborskega volilnega reda, ki se je izkazal zelo pomanjkljivega, V formalnem oziru predlaga, da se ta predlog izroči posebnemu odseku 10 članov, ki se naj takoj izvoli. Predlog je soglasno sprejet.

V ta odsek so bili izvoljeni ti-le poslanci: Iz veleposestva grof Barbo; iz mestne skupine Adolf Ribnikar; iz kmetske skupine Evgen Jarc, iz splošne skupine dr. Vladislav Pegan, iz cele zbornice pa Ivan Lavrenčič, Karel Dermastija, dr. Zajec, dr. Lampe, dr. Eger in dr. Ravnihar.

Po končani volitvi je dež. glavar razne vlo-žene predloge odkazal dotičnim odsekom.

Posl. Mihelčič, Dermastija, Jarc in tovariši so med drugimi vložili neko interpelacijo na njegovo „ekscelenco, g. dež. glavarja“, kar je vzbudilo v zbornici pozornost in veselost.

Za verifikacijski odsek poroča posl. dr. Pegan: Verifikacijski odsek se je najpreje bavil z volitvami v splošni, potem v kmetski, nato v mestni in na-zadnje s veleposestniški kuriji. Glede dr. Grego-riča je prišel odsek do prepričanja, da je bila vo-litev pravilna, ker so volile krajevne občine. Iz istega razloga pa predlaga odsek, da se izvolitev posl. Mazelleta in Jos. Lavrenčiča ne potrdi, ker tako v notranjskih, kakor v dolenskih mestih niso volile krajevne občine. Prav tako naj se ne ve-rificirata mandata dr. Trillerja in Škulja, ker po-izvedbe o teh volitvah še niso končane.

Kot prvi kontragovornik se je oglasil dr. Lampe: Prijavil sem se kot kontragovornik, ker nameravam predlagati, naj se z ozirom na moj samostojni predlog o spremembi dež. in deželno-zborskega volilnega reda definitivni sklep o spornih volitvah odgodi, dokler odsek za volilno reformo ne izvrši svojega dela. Dež. volilni red ima mnogo pomanjkljivosti in poslanci vseh strank so to dejstvo že opetovano naglašali. (Dr. Krek je jel nekaj kri-čati, kaj, se ni čulo. Posl. dr. Tavčar maha pomir-jevalno z roko). Treba je torej odpraviti te po-manjkljivosti, ker se volitve ne vrše enotno. Pred

vsem bo treba odstraniti razne nejasnosti gled volilne pravice v mestih in v trgih. Treba bo fi-ksirati, kdo voli v mestih in kdo na kmetih. Treba bo tudi določiti, da se bodo vse volitve vršile na en dan, ker je prava muka za volilce, ako morajo semtertja po štirikrat korakati na volišče. Govornik je končno naglašal, da njegova stranka slej kot preje vztraja na stališču, da morajo v mestni sku-pini voliti vse krajevne občine, ne pa, kakor je razsodilo v kamniškem slučaju državno sodišče. Vse te nejasnosti in vsa nasprotja pa se bodo od-pravila v odseku za volilno reformo, zato kaže, da bi se danes še ne sklepalo o spornih volitvah. V to svrhu predlaga, naj se končno sklepanje o predlogu verifikacijskega odseka glede neverifi-kacije spornih volitev odgodi dotlej, dokler ne konča svojega dela odsek za volilno reformo. Pre-dlog se enoglasno sprejme.

Deželni glavar je nato dal na razpravo nujni predlog dr. Kreka in tovarišev o ustanovitvi de-želne posredovalnice.

Predlog je na dolgo in široko utemeljeval predlagatelj dr. Krek. Govornik je slikal potrebo nasvetovanega zavoda, pravil, da bi se posredo-valnice za delo morale povsod, kjer je najmanj 10.000 prebivalcev osnovati ter dokazoval, da bi take posredovalnice morale imeti na razpolago telefon.

Končno je govornik poudarjal, da je od njega predlagana stvar absolutno dobra, ve pa, da ni stvar, in naj bi bila še tako dobra, da bi je ne obslilil kak črni polž in da bi je ne oblezli po-litični govnači. (Napredni poslanci se smejejo in kličejo: Res, črni polžev je dosti in tudi govnači se najdejo! — Dr. Lampe ploska!) Krekovemu predlogu je bila priznana nujnost.

V razpravo bi moral priti nujni predlog dr. Ivana Tavčarja in tovarišev glede koroških Slo-vencev. Ta razprava pa odpade, ker je poslanec dr. Tavčar svoj predlog umaknil.

V svrhu, da se konstituirata odsek za volilno reformo in personalnopravni odsek, se prekine seja za pet minut.

PODLISTEK.

F. P.

Ledeni objemi.

Konec.

Bolni mož odpre svoja očesa, ki sta obup in skoraj jasna zavest. Oj, dobro jih čuti v ozkem ozračju smrtna krila, ki vstrepetavajo po sobi. Težko obrne svojo glavo in ozre se v temni kot, kjer mu oko radovedno obstane. Slutnja je v hipu izpolnitev in drugega nič, še tisti ubogi upek, ki se je še vedno skrival za velikim obupom, se je nežno izločil in odplul v jasno noč.

„Poznam te, poznam, oj koščenolični fantom. Ne skrivaj se v temne kote. Te je li strah luninih žarkov, ki meni poslednjič sijejo in me spominjajo na potaplajoče se življenje? Stopi vendar k meni in mi odkritosrčno poglej v oko! Dolgo, dolgo sem te že slutil in postal si mi resnica.“

Smrti gost povzdigne svoj tihi korak in nje-govo fosforovo oko se sreča z bolnikovim. Na-smehneto se oba kot stara, stara znanca. Oni v dolgi smrtno beli halji dvigne brezmesno roko v zrak in v luninem žarku zablešči peščena ura. Po-menljivo pokaže z dolgim in tankim prstom druge roke na oba predalčka, zavihra s haljo, v trepe-tajočem šumljanju zgine in se združi s polmračnim večerom v nič. Tam v prostrani ravnini zaskovika sova in pes v daljavi zopet pomenljivo zatuli.

Sam je zopet blede mož, čisto sam. Le lunin žarek mu je tovariš in le zavest, lahka a vendar

bitka obenem mu trka v prsih. Tam na nebeš-kem oboku pa hiti blede mesec in se skuša v hi-trosti z oblaki.

„Oj, da, predno zatoneš, mesec blede, zatone tudi moje življenje. Saj vem, da mora biti. Ah...“ Bledi mož zapre svoje trudno oko...

... Prostrana poljan, vsa v cvetju, vsa ki-penja polna. Med cvetovi hodita in z roko v roki šetata v brezdaljnost. Njeno oko je prijazno in njen glas je mil kot pobožna, ublažujoča pesem. In on? Življenja poln, poln ciljev in nad, katere hoče v trenutku pričarati iz daljav v dosegljivo bližino. Njena roka seže po rdeči cvetki, oko ji obstane na njegovem licu in smeh ji priplava na ustna, zdrava in mično vabeča. On jo z veseljem v srcu poljubi in takrat začuti v prsih rezko bol in hropeče vzdihne. Čaroben je njen poljub, tako čaroben, da se je vsesal tja doli v prsa in ga pikro zbodel. Njeno žametasto oko se nasmehlja. Prijazno? Ne, ne! Ni tam za njeno črno buncico nekaj kot vesel triumf, kot škodoželjen namen, ki je bil ravnokar izpolnjen? Da, da, satanski je bil njen poljub in satanska je bila tista njena misel, ki ji je švignila preko umetniško izklesanega čela, v katero je večni kipar dihnul um in zlobo. — Tam za visoko skalnato goro votlo zadoni in donenje mu je porogljiv posmeh, ki se lahkoživo odbija od skale do skale. Od štirih strani neba se pripode oblaki in črna noč hipoma objame njega in poljan kro in krog. Sam in poleg njega gluha tema, s katero se je satanska ljubica spojila v črno noč.

Iz daljav, ki mu jih oko ne razreši, sikne njen smeh in enak je igli, ki se prožno zasadi v meso, da se prikaže rdeča kapljica in za njo priteče kr-vav curek. Strah ga je pred ljubico, ki se mu roga iz praznih temin. Preko neba švigne zelen blisk, za goro krohotajoče zagrmí. Močan, sile poln vi-har se iztrga daljavam in prihrumi s celo svojo grozoto. A glej! Kot na povelje čarovniške moči se na nebu razdele oblaki in izza njih priplove mesec, ves krvav, kot da so razlili kri ranjenega srca na njegovo oblo. Po zraku švigne netopir, se zopet pogubi in odtrepetava v daljavo. Njemu, kako mu je? Tesno mu je v srcu, v prsih ga ostro zbada in suh kašelj se trga iz obolelih prs.

„Oj, ti satanski poljub, sladak in žgoč ob-enem. Zakaj, zakaj si zasekala pekočo rano, da se razveseljuješ in se ji zadovoljstva polno smeh-ljaš? Satanela, proklet bi te! Ah, sama veš pre-dobro, da bi te pri vsaki kletvici vzljubil še bolj in da bi se prokletstvo, še predno bi je zaškrpala moja ustna, spremenilo v prosečo molitev — polno zaupanja. Ne, ne, satanela, tega nikdar ne. Ljubiti te ne smem, sovražiti te ne morem, ker bi te v sovraštvu ljubil stokrat bolj kot v ljubezni.“

Tam iz krvavih daljav se izvije glas začu-denja, kot da hoče začudenje samo prileteti na lahkkih perutih. Z ranjenim srcem in boleščjo v pr-sih se napoti dalje, pa mu zastaja korak, pa se mu poveša glava in roka se mu krčevito sprime prsi, hoteč iztrgati tisto bol iz njih in stopiti na njo kot na strupeno kačo; na dan pa prihrumi

Po odmoru je deželni glavar naznanil, da je bil za predsednika odseka za volilno reformo izvoljen dr. Evgen Lampe, za podpredsednika grof Barbo, za zapisnikarja pa Vl. Dermastija, za predsednika personalnopravnega odseka dr. Vl. Pegan, za podpredsednika dr. Franc Novak, za zapisnikarja pa dr. Ivan Zajec.

Ob 1. uri popoldne je deželni glavar zaključil sejo in naznanil, da se vrši prihodnja seja v četrtek dne 19. februarja ob 11. dopoldne.

Norveška.

Pred sto leti je zboroval na Dunaju sloviti dunajski kongres, ki je delil Napoleonovo zapuščino. Razdelile so se države in dežele, ne da bi se vprašalo prebivalstvo. Kdor je znal bolj intrigrirati pri knezu Metternichu, ta je bolje izhajal. Le Norvežani so se oprostili te delitve, oziroma se niso ozirali na njo ter so si ustvarili svojo konstitucijo.

Norveška je pripadala do l. 1814 — tristo let — Danski. Za časa Napoleona I. je sklenil danski kralj zvezo s francoskim imperatorjem ter mu ostal še zvest, ko so že vsi drugi odpadli od njega. Zato je po bitki pri Lipskem bivši francoski general in švedski cesarjevič Bernadotte vpadel v Šlezvik-Holsteinsko, da napove danskemu kralju vojno. Anglija, Pruska in Rusija sta obljubila Bernadottu za to izdajstvo nad svojim cesarjem Napoleonom, Norveško. Danska se proti navalu sovražnika ni mogla braniti in je sklenila dne 14. januarja mir z Angleško in Švedsko. Angliji je odstopila Helgoland, Švediji Norveško.

Norvežani pa niso bili s to kupčijo zadovoljni in kratkoma niso pripoznali te določbe. Že dolgo so le s težka prenašali danski absolutizem, a pod švedski jarem jim šele prav ni dišalo. Dne 16. februarja l. 1814. je sklical norveški kraljevski namestnik, ki je bil danski princ, notable na posvetovanje in le-ti so zavrgli mirovne pogoje, posadili danskega princa načasni prestol ter proglasili samostojnost Norveške.

Ustava je vsebovala točko, ki je določala, da je norveško ljudstvo samo sebi vladar in da ima edino ljudstvo pravico, določiti si svojo konstitucijo. Ta točka se glasi: „Suvereniteto ima ljudstvo in del ljudstva ne more nikdar izražati moč celokupnosti. Vsa moč ima izvor v ljudstvu in ljudstva ne vežejo drugi zakoni kakor oni, katere so si sami dali po svojem izvoljenem reprezentantu.“

Te enostavne določbe ustave so deloma še dandanes v veljavi, dasiravno je združenje s Švedsko večkrat nevarno oviralo norveško prostost. A vzlic vsem šikanam švedskega uradništva, se je mlada država uspešno branila švedske reakcije in se pred devetimi leti docela ločila od Švedske.

Že takrat je zahtevalo norveško prebivalstvo republiko. A ko so si hoteli leta 1905. ustvariti republikansko formo države, je Anglija, Rusija in Nemčija protestirala proti republiki na severu. To je vplivalo v toliko, da se je ljudstvo udalo pritisku ter obdržalo monarhijo.

A vzlic temu je stališče norveškega kralja docela drugače kakor drugod. Kralj nima namreč nikake izvršilne moči. Reprezentant države na zu-

naj je, a drugega nič. Sele v zadnjem letu mu je norveški storthing (državni zbor) odvzel dolžnost, podpisavati zakonske predloge. Zakoni postanejo veljavni, ako jih podpiše predsednik storthinga in dotični minister. Odpravili so tudi vsa odlikovanja in sodnik ne proglašja razsodb v imenu kralja, ampak na temelju ustave. Tudi ni kralj po milosti božji, nego po glasovnicah ljudstva in takorekoč le nekaj predsednik z dedno pravico. Kolikor pa je izgubil kralj na moči in ugledu, toliko je pridobil parlament in ž njim tudi politične pravice ljudstva.

Tako je postala ločitev Norveške od Danske, ki se je izvršila pred sto leti, nekaj začetek nove dobe, v kateri se je ljudstvo, tako narodno kakor politično, dvignilo do izredno visoke stopinje.

Nadvojvoda Ernst.

Na Dunaju se vrši sedaj zanimiva pravda. Hčerka bivšega nadvojvode Ernsta toži na priznanje dedščine po svojem očetu. Ta boj za svoje pravice ni še -le novejšega izvora. Že leta 1902 je izdal nadvojvoda sin Ernst Wallburg brošuro, kjer pojasnjuje vso zadevo. Za nas je ta stvar tembolj zanimiva, ker se je poročil nadvojvoda Ernst v Ljubljani ter je cerkveno opravilo opravljal brat nekdanjega ljubljanskega kanonika Zamejca.

Nadvojvoda Ernst je bil drugi najstarejši izmed petero sinov bivšega benečansko-lombardskega podkralja Rainerja. V Avstriji priljubljeni in obče čislani nadvojvoda Rainer je bil njegov četrti sin. Dočim je le-ta živel ves čas na dunajskem dvoru, je nadvojvoda Ernst prebil večinoma v tujih garnizijah. V Ljubljani se je poročil l. 1858. z neko ogrsko damo, Lauro pl. Skublitz. Poročil ju je garnizijski kaplan Josip Zamejc in kot prič pa sta bila najmlajši Ernstov brat Henrik in Ernstov komorni sluga. V poročno knjigo se je vpisalo nevesto kot baronica pl. Wallburg.

Iz tega zakona, ki naj bi bil ostal tajen, so se porodili štiri otroci. Baronica Wallburg je umrla že leta 1865. Še kakih šest let se je nadvojvoda kar najbolj zanimal za svoje otroke. Potem je postal otožen, obiskaval je svoje otroke redkeje in vidno trpel pod vprašanjem, kaj je vzrok njegove tuge. Otroci so šli iz roke v roko in začela se je zanje doba britkega trpljenja. Mlajši sin je najprej omagal pod težo britkosti ter je izvršil samomor. Najstarejša hči je zblaznela, ker se jo je prepustilo v težki bolezni sami sebi ter je morala opravljati najnižja dela kot dekla.

Nadvojvoda sam je bil bolehen in slaboten. Na predlog svojega brata nadvojvode Rainerja, so ga leta 1872. postavili pod varuštvo. Od tega časa nadalje je zopet svoje otroke večkrat videl ter jim tudi pisal. Še 27 let je živel, dokler ga ni osamljenega in telesno docela uničenega rešila usmiljena smrt. Umrl je 4. aprila l. 1899. v Arcu na Tirolskem. Od tega časa nadalje vodi njegova hčerka boj za priznanje svojega legitimnega rojstva in v izplačilo njej pripadajoče dedščine. Ta boj za priznanje pravice je tembolj simpatičen, ker se ne bojuje samo zase, temveč tudi za svojo bolno sestro in za svojega brata Ernsta. Le-ta je moral zapustiti vojaško službo, ker je napravil v

mladosti neumnost. Poskusil pa je vse, da pošteno preživi samega sebe in otroke. Bal se ni dela in bil je zaporedoma natakav v neki budimpeštanski kavarni, potem je prepisaval note in služil kot sprevodnik pri cestni železnici.

V tej strašni bedi se jim je ponudila svota 200.000 goldinarjev enkrat za vselej. A otroci te svote niso sprejeli. Zapuščina očeta znaša namreč več kot šestdesetkrat toliko. Nadvojvoda Ernst in njegov brat nadvojvoda Rainer sta namreč podedovala po svojih umrlih treh bratih velikansko premoženje — en sam brat je zapustil nad 18 milijonov goldinarjev v gotovini ter poleg tega še obilo posestev, gradov in palač. K temu pa pride še zapuščina nadvojvoda Ernsta samega. Otroci zahtevajo tedaj svoto 12 in pol milijonov kron, ki je nekako primerna zapuščini.

A vse tožbe niso imele dosedaj zaželenega uspeha. Zasliševalo se je kanonika Zamejca, ki je bil brat onega garnizijskega kaplana, kateri je poročil nadvojvodo Ernsta z baronico Wallburg. So dišče je imelo na razpolago tudi pisma, ki jih je nadvojvoda pisal svojim otrokom. Vsa ta pisma kažejo globoko duševno bol očeta. Šest tednov pred svojo smrtjo piše naprimer nadvojvoda svoji hčerki:

„Govoril bom danes odkrito s teboj, a prosim te, da po prečitaniu tega pisma, katerega narekuje zgolj ljubezen do tebe, mojemu najljubšemu detetu, ne obsojaš prestrogo svojega očeta. Iz vsega tega lahko spoznaš težki boj, ki ga bojujem sam s seboj. Saj poznaš moja prejšnja pisma. Težko pišem o stvareh, ki se tičejo mene in so mi neljube. Tudi čutim, da gre z menoj h koncu... Sedaj ne morem več tajiti zakona s Tvojo plemenito, ubogo materjo. Več Ti ne morem povedati. Po moji smrti, toda šele tedaj, pojdi v Ljubljano, oni tamkaj je bil meni in vam zvest prijatelj ter je to tudi ostal do danes. Po njegovem posredovanju naju je poročil njegov brat. Več ti ne morem in ne smem povedati, ker me veže prisega, katera se mi je izsilila v največji bedi... Skrbel sem za vas. V svoji oporoki sem prosil našega plemenitega cesarja, da milostno skrbi za Vas ter Vam milostno podeli Vaš delež premoženja. Ako se bi te skušalo ovirati, prosi sama za avdienco ter izroči našemu dobremu in plemenitemu cesarju to pismo. Vse drugo bo storila moja oporoka, kateri sem pridejal pismo na cesarja, v katerem ga prosim, da skrbi za Vas. Tako boste bogato odškodovani za vso prestano bol in trpljenje. Najboljši dokaz, da ve naš cesar o Vas ubogih otrokih, Vam lakko poda poveljnik Dobner, ki je svoječasno o Vas govoril s cesarjem in kateri Vam bo to vsak čas potrdil. Takrat se je za vsakega od Vas deponirala gotova svota, ali žal!... Srce mi hoče počiti, ako pomislim na vse to in onemoglega se čutim vsemu temu nasproti. In častna beseda, ki me veže... Zahvalim se ti za vse to, kar si mi bila in za vso ljubezen, ki si mi jo podarila ter ohrani v ljubem spominu Tvojega zvestega starega očeta.

Nedvomno je, da so to res otroci nadvojvode Ernsta z baronico Wallburg, rojeno Lavro pl. Skublitz. A onemogoča se jim na vse načine, do-prinesti popoln dokaz, da so res tudi legitimni otroci. Vsi dokumenti, ki se nanašajo na to zvezo, so ali izginili, ali so se pokvarili. Tako manjka na

samo kašelj, suh kot cestni prah.

„Satanelá, kaj hočeš še več? Glej, krvavo nebo in preko neba oboka rdeči mesec, za katerim hiti moja bol in ž njo tesno objeta ljubezen.“

Kot začudenja in strahu poln trepet se začuje v daljavi šum, prikipa akordi violin, fanfar in cimbal. Srce je odprto struni in se divi nad lepoto, katere še ni uživalo človeško uho. Ne, to ni godba človeka-zemljana, to so tresljaji nevidnih strun in valovanje nadzemeljskih sap, od daleč nekje je to, od prav daleč mora biti. Kako bajno, kako vskipevajoče! Pa gre človek z bolestjo v prsih dalje, pa mu zastane korak in začudenja poln zazre pred seboj kraje, vse z bajnostjo in čarobnostjo prepojene. Da, od tam, iz tistih gostih gajev hrepeni struna, a njen glas pojema, tužno zastoče in usahne. Tiho kot v grobu je krog njega. Trenutek mu je kot večnost. In — kaj se delijo goščave, kaj trepečejo bilke pod lahno stopinjo.

„Oj ti čarobna ljubica, dai, da te vzljubim strastno in življenja polno.“ Ovije se njena kačja postava njegovega telesa. V prsih mu močno zaključuje bol, a njeno oko mu tolažilno govori:

„Tvoja, samo Tvoja, za vedno Tvoja. Pojdi da se vzljubiva v mojih tihih vrtovih.“

Kipeč je prvi poljub. Pa kaj se je pobelilo ljubice čelo? Strasten je drugi objem in ljubici upade lice, da postane brezmesno, kot ono smrti. A on ne zapazi ničesar in z ljubeznijo v ranjenem srcu ljubi, samo ljubi. Čelo ljubice pa je koščeno, lice udrtó, postava se ji izšibi in bela halja se ji ovleje njenih okostenelih udov. V suho roko ji

iz nedolčnosti priplava tista peščena ura, v kateri je le še nekaj zrncev. On pa pijan bajne ljubezni, sanja in sanja. Koščena roka ga potrepnje po rami, on suho pokašlja in izbuli začudeno oko. Tam iz gajev zahrepeni še enkrat struna in njen vzdih je vzdih po usmiljenju. Ljubica v halji, beli kot mrtvaški prt gleda v peščeno uro: še eno, ... zdaj ... je padlo in jena roka ga objame, da mu njen mrzel objem vzame sapo in oledeni kri.

V naslonjaču se zvije v zadnjem vzdihu bolni človek in mir leže na njegovo lice. Iz temnega kota naenkrat brezslušno iztoni čudni gost in se rezko posmeje, da se zasvetijo njegovi zobje v luninem žarku krvoločno. S svojim mrzlim dihom mu vdihne poteze mrliča, ga še enkrat pogleda in zgine v temo poznega večera.

V zvoniku zabije votlo polnoč, pes na vasi zatuli, sova v bližnjem drevesu zaskovika in odleti v polnoč. In tiho je vse in blaženo. Le na nebu se odrta meteor in v divnem loku zatone za oddaljeno goro. Čez poljan švigne bela halja in laken veter zašepeče besede — groze in strahu polne.

Izlet v Egipt.

Popotni in zgodovinsko-kulturni utisi.

Dalje.

Vpije tu vse, staro in mlado, znanci in neznanci, prekupovalci, trgovci, nosači vode, vodniki in vozniki. Zlasti ti! Jedva se zagledaš, že ti

zadoni na uho: uja, uja, riglak, šemalak (š poti, s poti, na desno, na levo), da ne veš, kam bi se ognil. Vendar se dela strogo pazljivo in redkokedaj se čuje, da bi bil kdo v neverjetni gnječji pohojen ali sploh poškodovan.

In tipi! Pol civiliziran Arabec-meščan v evropski suknji pa v širokih hlačah in s turbušem (fesom) na glavi, felah v svojem dolgem, srajci podobnem oblačilu, živobojne barve, ponosni zagoreli Beduin, potuhnjeni zviti Grk, živ v svojem kaftanu, častitljivi belobradi hodže s zelenimi ali belim turbanom, črnooblečeni Koptje, čokoladnotemni in čisto črni zamorci — vse to se gnete, kriči in gre po svojih opravkih v tem neizmernem kaosu.

Opaziti je tudi mnogo žensk, bodisi Evropejk v najrazkošnejših in najmodernejših kostumih — take elegance gotovo tudi v samem Parizu ni — bodisi domačink, priprostih in bogatih, večkrat z otroci, ki jih matere nosijo ali kakor ciganke na hrbtu ali pa na ramenih.

Obleka prvih je priprosta, le lišp igra kakor povsod v orijentu veliko vlogo. Zapazil sem pri zamorkah in pri zagorelotemnih Arabkah gornjega Egipta srebrne obročke v nosu. Pač posebne vrste okras. Sicer pa: chacun à son gout!

Evropejke, Judinje in Koptinje hodijo nezakritega obraza, pri muslimankah je različno. Kmetške žene in dekleta so navadno nezagrnjene, tembolj pa priproste meščanke, ki jih črno zavijalo pokriva od nosa, kjer je pritrjeno do nog. Bogatinke nosijo jedino od nosa dalje po spodnjem

primer v vojaških matrikah ljubljanske posadke list števil. 36, na katerem je bila vpisana poroka in ki je iztrgan iz knjige. V mrtvaškem listu baronice Wallburg, ki je umrla na Dunaju, je njeno dekleško ime „pl. Skublitz“ pravilno zapisan, kakor je tudi pravilno zapisan v zapisniku sodnijske zapuščinske obravnave. V župnijskem mrtvaškem listu pa je bila zapisana kot „pl. Hugonay“. Zapuščino je urejeval nek notar in v tozadevni listini je bil tudi zaznamek o denarju, ki pripada otrokom. A ta notarski akt je tudi izginil in ni ga več dobiti.

Po smrti nadvojvode se je otrokom predložila neka listina, v kateri se nadvojvoda odpoveduje vsemu posestvu v korist svojemu bratu nadvojvodu Rainerju. Otroci pa se sklicujejo na avstrijski zakon, po katerem sploh ni mogoče se odpovedati vse dedščine, ako otroci še živijo. Vobče pa je ta izjava sploh neveljavna, ker se je podala v času, ko je bil nadvojvoda že davno pod varuštvom in sploh nezmožen, da bi lastnovoljno ukrepal v tako dalekosežnih stvareh.

Vsi ti boji se vrše že dvajset let. V sedanjem procesu toži hčerka nadvojvode Ernsta, Klotilda pl. Simič, predvsem zato, da obsodi sodišče grofa Morica Strachwitza, nekdanjega najboljšega prijatelja nadvojvode Ernsta, da zapriseženo izpove, kolikor mu je znano o premoženju nadvojvode. Grof Strachwitz, 82 letni starček, se je najprvo skliceval na dano svečano obljubo nadvojvodu in na še živeče osebe. Ko ga je pa sodnik poučil, da dana častna beseda nikdar ne odveže dolžnosti spričevanja, je grof pod prisego izpovedal, da je v premoženjskih razmerah jako dobro poučen. Nadvojvoda je vplačeval v takozvani Leopoldinski fond, ki se od časa do časa razdeli med nadvojvode. Vrh tega pa bi bil moral tudi podedovati svoja brata Leopolda in Sigismunda. Nadvojvoda, ki je imel okrog 3 milijone goldinarjev dolga, je sam izjavil: „Moj delež je izredno velik, tako da so moji dolgovi zelo majhni proti njemu, fond je neizmeren.“ Takrat, to je l. 1973. je posebej še vzel 2 milijona goldinarjev, da jih deponira za svoje otroke. In to je bilo še pred smrtjo bratov.

Več kot gotovo je torej, da je nadvojvoda res zapustil večje premoženje, ki je pa izginilo in da se njegovim otrokom vedoma noče priznati niti dedščine niti legitimnosti.

POLITIČNI PREGLED.

Državni zbor.

Predsednik poslanske zbornice je imel z grofom Stürgkhom daljše posvetovanje, na katerem se je določilo, da se snide državni zbor dne 3. marca in da bo sesija trajala do 3. aprila. V tem zasedanju naj se rešijo predloge o hišno-razrednem in hišnonajemninskem davku, predlogo o ustanovitvi italijanske pravne fakultete, lokalne in bosanske železnice in zakon o — novem velikanskem državnem posojilu. Poroča se ob enem, da hoče vlada državni zbor razpustiti, če bi hotel najetju posojil delati kake težave.

Težke skrbi.

Dočim se je trozvezi vendar posrečilo spraviti naposled princa Wieda do tega, da se v kratkem potruji v svojo novo kneževino, se ji vzlic vsem intrigam dozdej še ni posrečilo preprečiti novo se snujočo balkansko zvezo. Minole dni sta se namreč mudila v Petrogradu srbski ministrski predsednik Pasić in grški ministrski predsednik Venizelos, odkoder sta odpotovala v Bukarešto ter imela z rumunskim ministrskim predsednikom Bratianom pogovore. Te sestanke se oficijozno predstavljajo kot slučajne, kar pa seveda ni res. Venizelos je obiskal vse evropske kabinete v glavnem zato, da izposluje daljši rok

delu obraza del prozoren pajčolan, ki krasoto obraza bolj odkriva nego zakriva.

Krasne so te ženske! Postava je vsaj v mladosti čarobno vitka, oči podolgaste, divnočrno vražje zapeljive, obrvi lepo vzbokane, nos tenak in fin, roke in roge majhne. Razven tega še pomnožujejo od narave dano lepoto s tem, da barvajo obrvi črno, nohte pa rudeče in se tudi sploh lepoticijo. Zato pa so v starosti nakaze, da je joj, posebno, ker se še, da vstrežejo orijentalškemu okusu, sistematično pitajo.

Obleka je pa tudi pri bogatinkah več ali manj orijentalška razun kake svetlejšje svilene bluže. Vsaj zunanost, vrhnjo ogrinjalo je nepri- merno široko, obstoječe iz črne svilene haljuce, tako da je v tem oziru orijentalka malo estetična.

Pa, kakor rečeno, telesna lepota odtehta te napake in zlasti zapeljivi pogled teh krasotic je nekaj posebnega. Saj so tudi one Evine hčerke in če zakličeš za krasotico: ja, gvais bint (o lepo dekle), se ti bo ravno tako hvaležno in srčno nasmehljala, kakor naše punice, če se jim pokloniš kot gospodičnam - krasoticam.

Dalje.

za izpraznenje Epira po grških četah ter da izposluje glede Egejskih otokov prednost Grški. Pasić je šel v Petrograd, da posreduje pri snubitvi srbskega prestolonaslednika Aleksandra pri ruski kneginji in oba sta si poleg tega zasigurala rusko pomoč pri ustanovitvi nove balkanske zveze. Ko sta imela rusko protekcijo v žepu, sta šla v Bukarešto in tam se je faktično sklenil dogovor glede medsebojne zveze Srbije, Grške in Rumunske. Samoposebi umevno so zaradi tega osobito na Dunaju v velikih skrbeh, ker sklepajo, da bo ta zveza imela predvsem obrneno ost proti Avstriji. V poglavitem ta domneva ni resnična. Nova Balkanska zveza bo imela predvsem namen, da gospodarsko zbliža Srbe, Grke in Romune. S tem pa seveda še nikakor ni rečeno, da si te države ne bodo pomagale tudi v vojnem času. Pospešil je to zvezo trozvezni poizkus, izolirati Srbsko ter pridobiti za medsebojno zvezo Rumunijo in Grško. Tema dvema državama se je slikala slovanska nevarnost v tako živih barvah, da se je sigurno računalo s tem, da se vsedeta na ta lim. To pa tembolj, ker je rumunski kralj v sorodu z nemškimi Hohenzollernci in je grška kraljica sestra nemškega cesarja. A doba, ko so vladarji sami odločevali o usodi svojih narodov, je že davno minila in merodajen je sedaj predvsem ljudski blagor. To se pravi, drugod je ljudski blagor merodajen za smer vladarja, pri nas v Avstriji še nismo tako daleč. Načrt trozveze se torej ni posrečil in Rumunija in Grška, dobro poznavajoč prave svoje interese, so sklenile s Srbijo novo Balkansko zvezo. Žal, da se za enkrat ti zvezi ni pridružila tudi Bolgarija. Ta namreč še vedno sanja o revanži in se je zvezala celo s Turčijo proti Srbiji. Glavni pospešitelj te zveze je bolgarski ministrski predsednik Radoslavov, ki si je vtepel v glavo, da hoče bolgarsko politiko speljati v avstrijske vode in turški notranji minister Talaat beg.

Štajerski deželni zbor.

Štajerski deželni zbor se sestane v torek, 17. t. m. h kratkemu zasedanju, ki bo trajalo do konca februarja, da reši proračunski provizorij, sklepa o resolucijah glede lokalnoželezniškega programa ministrstva, dovoli nekatere subvencije in uredi manjše gospodarske zadeve. Vprašanje zvišanja učiteljskih plač ne bo prišlo v razpravo. Deželni odbor je sklenil realizirati od deželnega zbora sklenjeno posojilo 10 milijonov kron pri Štajerski eskomptni banki in češki banki Union po kurzu 92'25 in po 4½%.

Princ Wied.

Princ Wied se resnično odpravlja na pot, da zasede prestol Albanije. Stvar postaja torej resna. Saj bi bil moč že davno odšel, ko bi bil imel dovolj cvenka. Kot dober trgovec pa si je predvsem hotel zasigurati gmotno stališče in ker počasnost evropskih diplomatov ni takoj zasigurala posojilo 75 milijonov kron, se je novopečeni knez začel kujati. Teh 75 milj. kron bo namreč mednarodno posojilo za Albanijo. Že mesece se obravnava o tem v vseh evropskih kabinetih in ker še do danes ni prišlo do faktičnega rezultata, sta se čbvezali Avstrija in Italija, da posodita na račun tega mednarodnega posojila zaenkrat sami novemu knezu vsaka po 5 milijonov kron. Ta svota se eventuelno lahko zviša tudi na 20 milijonov. Kakor se vidi, imamo denar za tuje države, za lastno ga vedno manjka. Princ Wied bo torej dobil denar in že prihodnje dni odpotoval v Drač. V Albaniji pa so mu tudi že vse pripravili, da lahko takoj prične z vladarskimi posli. Prvo, kar bo princ Wied dovolil bo to, da sme nositi njegova telesna straža albansko narodno nošo. Drugo njegovo delo bo, da bo pomilostil na smrt obsojenega revolucionarja Bekir beja, ki je v januarju hotel v zvezi s takratnim provizornim predsednikom Izmael Kemalom in z Essad pašo, odstraniti provizorno vlado ter ustoličiti bivšega turškega vojnega ministra Izzet pašo. Kontrolna komisija je obsodila Bekir beja na smrt, a sodba se ne bo zvršila ter se bo Bekir priporočil princu Wiedu v pomiloščenje. Najsmešnejše pri vsej tej komediji je pač to, da bo princu Wiedu ponudil prestol Essad paša na čelu deputacije. Radovedni smo lahko, za koliko časa bo Essad prisegel zvestobo novemu knezu. Kajti, da bi se stari Skipetar odvadil tega, kar je vse svoje življenje počel, pač ni pričakovati. Sedaj, ko je dobil novi knez denar, se je določilo odpotovanje na 25. februar. V Draču se tudi že pripravljajo na slovesen sprejem in princev dvornik Trotha misli baje v najkrajšem času odpotovati z vsem potrebnim pohištvom itd. Končno bomo torej vendar doživeli, da dobi Albanija, ta avstrijsko-italijanski nestvor, svojega kneza. Vprašanje je le, koliko časa bo lahko nemoteno vladal, vzlic telesni straži v albanski narodni noši.

Narodno-gospodarstvo.

Na tedenski semenj v Kranju, dne 9. februarja 1914 se je prignalo: 113 glav domače govedi, 0 glav bosanske govedi, 0 glav hrvaške govedi, 3 teleta, 74 prešičev, 0 ovac. — Od prignane živine je bilo za mesarja: 85 glav domače govedi, 0 glav

bosanske govedi, 74 prešičev. — Cena od 1 kg žive teže 78 v za pitane vole, 74—76 v za srednje pitane vole, 68—70 v za nič pitane vole, 0 v za bosansko (hrvaško) goved, K —'96 za teleta, K 1'14 za prešiče pitane, K — za prešiče za rejo.

Tržne cene

na tedenski semenj v Kranju, dne 9. febr. 1914			
Pšenica	100 kg	K	23'50
Rž	" "	"	19'50
Ječmen	" "	"	17'—
Oves	" "	"	17'—
Koruzna rdeča	" "	"	20'—
Koruzna rumena	" "	"	18'—
Koruzna nova	" "	"	16'—
Ajda	" "	"	22'—
Proso	" "	"	20'—
Deteljno seme	" "	"	180'—
Fižol ribničan	" "	"	30'—
Fižol koks	" "	"	32'—
Fižol mandolan	" "	"	28'—
Leča	" "	"	20'—
Pšeno	" "	"	30'—
Ješprenj	" "	"	28'—
Krompir	" "	"	4'—
Mleko 1 l.	" "	"	—20
Surovo maslo 1 kg	" "	"	3'50
Maslo	1 "	"	3'—
Govedina I.	1 "	"	1'68
Govedina II.	1 "	"	1'60
Teletna I.	1 "	"	2'—
Teletn all.	1 "	"	1'80
Svinjina I.	1 "	"	2'—
Svinjina II.	1 "	"	1'80
Prekajena svinjina I. 1 kg	" "	"	2'20
Prekajena svinjina II. 1 "	" "	"	2'—
Slanina I.	1 "	"	2'—
Slanina II.	1 "	"	1'70
Jajca 9 kom.	" "	"	—80

DOPISI.

Križe pri Trziču.

Ni jo menda pod božjim solncem občine, v kateri bi vladale tako obupne družabne razmere kakor se to godi v naši občini od kar je tu vladal znani župnik Zabukovec. Med župljani je nastal vsled vednega hujskanja medsebojni prepir in sovraštvo, ki že nobenih mej več ne pozna. Žene in dekleta se silijo k pristopu v „Marijino družbo“, v katerej se potem v največjem obsegu dela reklama za rimski klerikalizem. V tej družbi nahujskane ženske sitnarijo potem v družinah in ni čuda, da se marsikateri, sicer vsega spoštovanja vredni možakar radi ljubega miru v hiši uda željam svoje boljše polovice. Ker pa so te nahujskane ženske dostikrat prav nestrpne, začnejo se med sosedi večkrat nepotrební prepíri, ki imajo često za tega ali drugzega precej občutne posledice. Posebno na piki so oni, ki ne plešejo popolnoma po župnikovi komandi, temveč so skromnega mnenja, da tudi brez župnika vedo kaj je prav. Seveda je takih samostojnih mož že prav malo, ker se jih je večina podvrgla farovski komandi, ali pa so postali navadní farovski podrepniki in klečeplazci, ki komaj čakajo trenutka, da bi mogli svojega napredno mislečega soseda kje počrniti in se s tem župniku še bolj prikupiti. Če pa kaka taka podla duša ne more nasprotniku dokazati ničesar kaznjivega, potem napravi ovadbo brez podpisa, meneč, da se bodo oblastva na take denunciacije vsedla in dotičnega grešnika kratkomalo kaznovala. Toda stvar ni tako enostavna. Oblastva tem tičem že tudi nič več ne verujejo in to imajo popolnoma prav. Preiskava, ki se je vršila pred par dnevi vsled brezimne ovadbe znanega farovškega podrepnika proti tukajšnemu naprednjaku pa bode gotove oblasti dovedla do še večje previdnosti in spoznanja, da ovadbe brez podpisa dela le brezznačajna podla duša.

Jeseniške novice.

Gospod urednik! Gotovo ste mnenja, da smo že vsi pomrli v tej naši Sibiriji. Pa ni tako, bolj kot kdaj se veselo gibljemo. Ker je ravno predpust, so seveda na dnevnem redu večinoma plesne veselice. V tem oziru se menda celo gorenjska prestolnica Kranj ne more meriti z nami. Dozdej so najboljše uspele veselice „Sokola“, pevskega društva „Sava“ in jeseniških Ciril-Metodarič. Sploh se opaža pri vseh naprednih društvih živahno vrvenje. Saj je samo k „Sokolu“ pristopilo po novem letu nad 20 članov. Kakor drugod, tako imamo tudi v našem grabnu letos izredni mraz, kateri najbolj škoduje tovarniškimi delavcem. Po nekaterih oddelkih delajo samo po štiri sihte na teden. Samo o jeseniškem klerikalizmu ne vemo, ali se taja, ali zmrzuje, ker ga je vsak dan manje. Sam paša Skubic bi jo bil že odkuril, a revež mora počakati, da bo farovška svinja skotila. Koj pa, ko bo pujske spravil v denar, odkuril jo od nas bo preč — nazaj ne bo ga nikdar več!

Sokolsko akademijo priredi jeseniški „Sokol“ dne 29. marca v dvorani pri Jelenu na Savi, na kar že danes opozarjamo vse narodno

misleče občinstvo na Jesenicah in v okolici. „Sokol“ je za Jesenice gotovo eno najvažnejših društev, ker edino „Sokol“ zbira še nežno mladino pod svoja krila, da ne zaide v klerikalno brezno, kjer bi se brezdvomno duševno in telesno pokvarila. „Sokol“ pa jo navaja k rednemu, solidnemu življenju ter vzgoji tako krepke, samostojno misleče, trdne in neizprosne značaje in navdušene Slovence. Sokolska akademija ima namen pokazati, kaj vse zmore neumorno delo tako v telovadnici in izven nje. Ta notranja prireditev našega Sokola je pa osobito zato pomembna, ker je letošnje leto jubilejno leto našega „Sokola“, zato upamo, da bode ta prvi notranji nastop posetilo vse, kar napredno misli in čuti. Natančnejši vsposed akademije še objavimo. Na zdar!

Kot ustanovni član jeseniškega „Sokola“ je pristopil Josip Pogačnik iz Jesenic. Do vseh rodoljubov se obračamo tem potom s prošnjo, naj bi v letošnjem letu za jubilejni dar pristopili kot ustanovniki ter tako pripomogli Sokolu do lastne strehe. Zaman bi bilo povdarjati, kakšne važnosti je jeseniški „Sokol“. Ako se potopijo Jesenice v nemškem valovju, tedaj je za vselej izgubljena cela Gorenjska. Na delo torej hitimo — naš čolnič pogube otmimo!

DNEVNE VESTI.

Razširjajte napredno časopisje! Vedno in vedno je treba ponavljati ta poziv. Čitajte, čitajte mnogo! Čimveč boste čitali, tembolj se Vam bo bistril duh, tem hitreje boste spoznali, kje je resnica, kje zlobnost in laž. Do tega spoznanja pa mora priti zlasti naše priprosto ljudstvo, ki je dosedaj zgolj vsled slabega klerikalnega časopisja zaslepljeno in marsikje naravnost posurovljeno in podivjano. Studi se človeku, ako vzame v roko kako klerikalno glasilo. Kolikor stavkov, toliko laži, toliko zavijanja, toliko hujskanja, Zato pa naročajte napredno časopisje ter mislite pri čitanju in kmalu pridete do spoznanja, da so vas klerikalna glasila slepila z edinim namenom, obdržati nadvlado ter polniti vedno prazne bisage. Osobito pozivamo naše naročnike, da razširjajo naš list in da mu pridobivajo vedno novih naročnikov.

Prememba deželnozborskega volilnega reda. Na uvodnem mestu poročamo, da je v zadnji seji deželnega zbora kar nenadoma predlagal dr. Lampe premembo dež. in deželnozborskega volilnega reda. Ta predlog je vso slovensko javnost iznenadil. Kaj, vraga, imajo klerikalci, da hočejo popravljati volilni red. Saj je le-ta semtertje res nejasen, a tako nujna stvar vendar ni, da bi se mcralo vsled nje vse drugo opustiti. A ako človek logično misli, najde kaj kmalu, kje tiči zajec v grmu. Zadnje deželnozborske volitve leže klerikalcem v želodcu in groza jih prešinja, kaj bo, ako napredujejo napredni glasovi v bodočih šestih letih tako, kakor so napredovali v minoli dobi. In zvite klerikalne butice so iznašle prav enostavno sredstvo, da sicer ne ustavijo prodirajoče napredno mišljenje, ampak ga speljejo prav pošteno na led. Zato prememba deželnozborskega volilnega reda. Da bi volilni red ustvarili pravičnejše, na to še misliti ni. Edini namen jim je, oslabilo mestno zastopstvo.

Da je ta račun popolnoma pravilen, kaže predlog klerikalcev. Predvsem predlagajo pomnožitev kmečkih mandatov. Po njihovem predlogu naj ima kmečka kurija 20 poslancev, sedanja sestava kmečkih volilnih okrajev pa naj se opusti in naj volijo za državni zbor sestavljeni okraji vsak po dva poslanca. Mestna kurija se naj po klerikalnem predlogu tako pomnoži, da se sprejmejo v mestno kurijo tudi različni industrijalni kraji in naj z mesti in trgi vred volijo tudi tiste kmečke vasi, ki so z mesti oziroma trgi združeni v politične občine. Tudi trgovska in obrtna zbornica naj bi ne volila več skupno dva poslanca kakor doslej, ampak ločeno tako, da bi enega poslanca volila velika obrt in veletrgovina, enega pa mala obrt in mala trgovina. Ta načrt klerikalcev je kaj prozoren. Na eni strani si hočejo zasigurati kmetske občine in jih očistiti industrijalnih krajev ter pomnožiti mandate. Na drugi strani pa mislijo vse industrijske kraje spojit z mesti, ter meščansko zastopstvo na ta način, če le mogoče, oslabilo. Na eni strani zahtevajo torej strogo interesno zastopstvo, na drugi pa se sami s sebe norčujejo, ker zahtevajo, da naj volijo kmetje v mestnih skupinah. Torej prava pravcata kranjskoklerikalna zořistika in morala.

Izvolil se je torej odsek za reformo volilnega reda in ker se klerikalcem mudi, zelo mudi, je tudi takoj začel s sejami. Na prvi seji je narodno-napredni poslanec dr. Ravnikar predložil zakonski nart glede skupine mest in trgov. Načrt izraža načelo, da volijo mesta in trgi brez krajevnih občin, da v mestni skupini ne volijo zunanji volilci in da je vsaka izprememba okoliša volilnega okraja vezana na kvalificirano večino. Ali pravičnim gospodom Lampetovega kalibra to ni bilo všeč in dasi se je tudi zastopnik nemškega veleposestva pridružil mnenju dr. Ravniharja, so klerikalci izjavili, da je na podlagi tega načrta vsako delo v odseku nemogoče. Dr. Šusteršič je kar kategorično izjavil, da se ima sprejeti klerikalni predlog in sicer tekom osmih dni, sicer se razveljavita man-

data poslanca Lavrenčiča in Mazelleta. Samoposebi umevno se napredni poslanci niso ustrašili te klerikalne grožnje ter vstrajajo na svojem stališču. Klerikalna gospoda smatra torej reformo volilnega reda kaj enostavno. „Ekscelenca“ dr. Šusteršič bo predlagal in odsekovi člani bodo prikimali. Klerikalci si bodo pompožili mandate, naprednjake pa bodo potisnili ob zid, pa mir besedi. Bojimo se pa, da tako enostavno stvar vendar ne bo šla.

Prememba deželnozborskega volilnega reda. Klerikalci bi torej radi zopet premenili deželnozborski volilni red in sicer v tem smislu, da bi dosegli pri prihodnjih volitvah sigurno dvetretjinsko večino. Mesta hočejo povsem oropati vsakega zastopstva in sicer na ta način, da bi z mesti volile tudi okoličanske vasi. Naprednjake so postavili v deželnem zboru pred alternativo ali sprejeti njihovo volilno skrupucalo, ali pa trpeti razveljavljenje mandata notranjskih in dolenjskih mest. N. N. S. se ni vsedla na ta lim in naj si klerikalci tudi pogazijo zakon in razveljavijo dva napredna mandata. Radovedni smo le, kaj bo v tem slučaju ukrenila vlada in kake konsekvence bo izvajala iz klerikalnega zakonolomstva. Pri takih razmerah bi bilo res skoro boljše razpustiti deželni zbor in uvesti upravno komisijo, ki bi nepristransko vodila deželno upravo.

Telefonsko omrežje na Gorenjskem. Poslanec dr. Ravnihar in tovariši so vložili v deželnem zboru v zadevi deželnega prispevka za napravo telefonske mreže na Gorenjskem nujni predlog, v katerem navajajo, da je na prošnjo trgovske in obrtniške zbornice na Kranjskem c. kr. brzojavno ravnateljstvo v Trstu, vpoštevajoč sporočene želje, sestavilo nov projekt za telefonsko napravo na Gorenjskem. Glavna proga bi šla od Ljubljane preko Medvod, Škofje Loke, Kranja, Radovljice, Žirovnice, Mojstrane, Kranjske gore, do Belé peči. Stranske proge bi bile Ljubljana—Št. Vid, Kranj—Tržič, Radovljica čez Lesce—Bled do Bohinjske Bistrice. V posameznih krajih bi se ustanovile javne govorilnice, odnosno v primeri zadostnega števila telefonskih naročnikov — zlasti na Bledu — pa lokalna telefonska omrežja. Stroški projektirane proge, v kolikor jih je vpoštevati pri odmeri prispevkov, znašale bi v celoti 201.500 K in sicer 153.000 K za glavno progo in 48.500 K za stranske proge; le-ti na poedine dele proge razdeljeni znašajo in sicer:

A. Glavne proge:

1. Ljubljana—Medvode	18.700 K
2. Medvode—Škofja Loka	14.600 „
3. Škofja Loka—Kranj	16.000 „
4. Kranj—Radovljica	28.000 „
5. Radovljica—Žirovnica	11.300 „
6. Žirovnica—Jesenice	11.800 „
7. Jesenice—Mojstrana	14.800 „
8. Mojstrana—Kranjska gora	19.600 „
9. Kranjska gora—Bela peč	18.200 „

B. Stranske proge:

1. Ljubljana—Št. Vid	3.800 K
2. Kranj—Tržič	17.400 „
3. Radovljica—Lesce	2.000 „
4. Lesce—Bled	4.300 „
5. Bled—Bohinjska Bistrica	21.000 „

K tem stroškom morajo interesentje prispevati 30%. Nujni predlog se glasi v tem smislu, da prispeva za zgradbo telefonske mreže na Gorenjskem po c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu izdelanem projektu k gradbenim stroškom v proračunskem znesku 201.500 kron 20% deželni prispevek — okroglo 40.000 K.

„Gorenjec“ dela pokoro za grehe, storjene ob zadnjih deželnozborskih volitvah. Prvega greha se je obtožil že v predzadnji številki, zadostil je naloženi pokori, plačal vse tožne stroške in vrh tega naklonil tukajšnjemu „Sokolu“ 50 kronic! V včerajšnjem listu nadaljuje svoje spokorno delo in se očitno izpoveduje sledečih grehov:

Izjava. Podpisano uredništvo obžaluje napade na tukajšnje trgovce gg. Crobath, Pirc in Sajovic v 52. številki lista „Gorenjca“ iz leta 1913 in izjavlja, da ni imelo namena in tudi ne povoda z napominano notico povzročiti kakršnokoli škodo imenovanim trgovcem z ozirom na njih trgovine.

V Kranju, dne 7. februarja 1914.

Odgovorno uredništvo „Gorenjca“.

Iz Križev pri Tržiču. Naša notica z dne 28. novembra 1913 o g. tovarnarju Simonu Smuku iz Repenj pri Tržiču, v kateri se ga smeši in slika kot zelo neusmiljenega človeka, je docela neosnovana ter temelji na povsem napačni informaciji. Ker smo se prepričali, da se je s to notico delala g. tovarnarju Simonu Smuku velika krivica, tem potom objavljamo ta popravek ter se zahvaljujemo g. Simonu Smuku, da je odstopil od sodnega preganjanja.

Odgovorno uredništvo „Gorenjca“.

Seveda se je tudi v teh dveh slučajih naložila „Gorenjcu“ primerna pokora. „Gorenjcu“ so odvetniki olajšali izpraševanje vesti, izpovedal se je že v veselem predpusnem času svojih grehov, natresel si je na glavo pepela in je ob-

žaloval, kar je zakrivil, opravil je pokoro in vsekako storil tudi trdni sklep, da ne bo nikdar več delal tako dragih grehov. „Gorenjec“ je tedaj skušal izpolniti vseh pet potrebnih pogojev, da bi zadobil popolno odpuščanje grehov. Dvomimo pa, da se mu je to posrečilo. Navdaja nas namreč zla slutnja, da je naš cenjeni kolega obudil samo naravni kes. Kes je pa naraven, kadar se grešnik greha kesa samo iz naravnih nagibov, na primer: ker je po grehu zašel v časno nesrečo, v sramoto ali škodo (§ 659. velikega katekizma). In taka naravna „grevenga“ ni vredna piškavega oreha, ker nikakor ne zadostuje za odpuščanje grehov. No, morda smo mi v zmoti in je „Gorenjčev“ kes popoln. V tem slučaju je pa naše veselje nad spokorjenim grešnikom brezmejno!

„Veleizdaja“. Avstrijska skrb poloviti vse veleizdajnike, je v zadnjih časih razburila vse duhove. To razburjenje je tako veliko, da sega že na ženski spol. O tem priča ovadba Kamile Theimerjeve na vojno ministrstvo, da se nahajajo v Ljubljani zarotniki, ki so zapleteni v velesrbsko propagando. Na čelu teh zarotnikov naj bi stala dr. K. Triller in dr. Oražen. Vojno ministrstvo je šlo tej oslariji na lim ter res odredilo hišno preiskavo ter nekega častnika na Češkem dalo celo aretirati. O stvari poročamo obširneje, ko bo preiskava končana. Dober svet pa bi dali gdčni Kamili. Za razburjene živce in bolna jetra je najbolj uspešno sredstvo časa mrzle vode, v hujših slučajih pa porcija broma. Previsoko namreč cenimo našo vojno upravo in menimo, da le-ta tudi v predpusnem času ni torišče za Kurentove šale.

Univerzalno sredstvo odgovornih faktorjev je molčanje. Le-ti se ravna po lepem slovenskem izreku, da odgovoriš z molčanjem desetim. Tako naprimer je poslanec Daszynski v državnem zboru natančno dokazal, da je leta 1907. gališki namestnik Potocki dobil od vlade za gališke volitve 1.200.000 kron. Vlada je molčala. Dokazal je dalje, da je leta 1911. dala vlada gališkemu namestniku Bobrzynskemu za volitve 1.100.000 kron. In vlada je zopet molčala. Za gališke deželnozborske volitve je dala vlada namestniku Korytovskemu 300.000 kron. To da lepo skupno svotico 3 milijonov kron. Vlada ni odprla ust, da bi bila opravičila to radodarnost. Gališka hranilnica ima že nad dvajset let 5 milijonov kron državnega posojila, katero svoto obrestuje z 1 odstotkom. Vlada molči trdovratno. Bilinski je izdal 2 milijona kron za sanacijo gališke parcelarne banke. Vlada i tu ne pove vzroka. Celovski klerikalni banki, ki je šla lansko leto v konkurz in pri kateri je bil udeležen celovski škof Kahn, je vlada dala 1 milijon in to na ta način, ki je kaj zelo podoben goljufiji. Tudi tu se vladi ne zdi potrebno dati pojasnil. Al-banskemu knezu Wiedu bo avstrijska vlada posodila do 10 milijonov kron „predujema“. Kdo ji je to dovolil? Neštete milijone potroši vlada v Albaniji. Kdo ji da pravico do tega? Na drugi strani pa vidimo, da se morajo otroci nadvojvode Ernsta desetletja pravdati za pristoječe jim pravice. Odgovorni faktorji molče, računajoč s tem, da bo tok časa prinesel pozabljenje. Molčanje je po avstrijskem sistemu najboljši odgovor. Ta sistem pa je mogoč edinole v Avstriji, kjer ljudstvo, oziroma njega zastopniki, molče in brez vsakega interesa gledajo te manipulacije odgovornih faktorjev. In vendar gre ves ta denar iz davkov, ki jih plačujejo avstrijski davkoplačevalci, ki sicer prav upravičeno godrnjajo, kadar morajo odriniti kronice, katerim pa manjka interes in odločna volja, zahtevati od vlade tudi pojasnila, kako porabi ves ta denar. Očividno je pa tudi, da mora pod takimi okolnostmi pognati korupcijska pšenica bujno klasje.

Novi abecednik in politika. V prvem razredu naših ljudskih šol je že dolgo časa v rabi Gabršek-Razingerjevo „Berilo za obče ljudske šole, I. del“, ki ga izdaja Bambergova tiskarna. Za pričetnike pa je tudi izšlo že predlanskem v Učiteljski tiskarni Widrovo „Moje prvo berilo“, lani pa je izšla v c. kr. zalogi šolskih knjig na Dunaju Krulčeva „Moja prva čitanka“. Doslej smo bili mnenja, da ljudskošolsko berilo, potem, ko je bilo aprobirano od naučnega ministrstva, vendar ne more biti povod kakim političnim razpravam in preganjanjem. Ali naši ljubeznjivi slovenski klerikalci zavohajo vse in so iznajdljivi v vsem. Bambergova in dunajska tiskarna sta nemški tiskarni, zato ju je treba podpirati, kar pa se tiska v slovenskem podjetju, proti temu se mora nastopiti, če je treba tudi s prismojenimi argumenti. Priznani strokovnjaki sicer trdijo, da je Widrov abecednik naša najboljša knjiga te vrste, a veleugledni in svetovnoznani učenjaki pri „Gorenjcu“ vidijo v njem mnogo pomanjkljivosti. Tem velekritikom ni prav, da že pri črki „i“ ni par molitvic in „sestavkov z verskim mišljenjem“. Slike v njem se jim zde za šolsko knjigo karikature. Gospodje pedagogi, abecednik ni molitvenik in tudi nikdar ne bo. Učna ura za veronauk je odmerjena molitvi ter razlagi božjih besed in resnic! Slik v učnih knjigah pa gotovo še niste videli dosti. Bavarska je menda dovolj krščanska država, naročite si od tam abecednike. Iz teh abecednikov se res lahko naučite, kaj so prave karikature. O tem pa, kakšne učne knjige naj se uvedejo v ljudske šole, določajo okrajne učiteljske konference, pa nihče drugi. De-

želni šolski svet na Štajerskem sicer ni odobril sklepa dveh okrajnih učiteljskih konferenc glede upeljave Widrovega abecednika, pa nad njim, so še druge instance, ki bodo njegovo zmoto popravile. Svarimo deželni šolski svet, na Kranjskem, da bi prišel kdaj povprašat v Kranj v „Gorenjčevo“ uredništvo, kaj naj razveljavi, ali kaj naj na novo uvede v šolo, ker se bo gotovo hudo urezal, kakor se je še vsak, ki se je bratil ž njimi.

Kdor hoče vedeti, kaj je pretkana zlobnost in nesramno denunciranje, naj bere v predzadnji številki „Gorenjca“ poročilo o rabi in upeljavi abecednikov. Tam pravi ocenjevalec, da se boje napredni učitelji Gabrškovga abecednika zato, ker ima lepe sestavke, nanašajoče se na versko mišljenje. Ko piše o Krulčevem abecedniku, pa se poslužuje naravnost ostudne in popolnoma podivjane pisave, ko povprašuje: „Ali morebiti ne ugaja liberalnim učiteljem cesarjeva podoba?“ In s takimi ljudmi še občujejo šolski nadzorniki in takim propalicam se še nadalje klanja del slovenskega učiteljstva!

Blamirani poslanec Jarc. Klerikalci, ki se zbirajo okrog „Slovenca“, skušajo oprati profesorja Evgena Jarca velikanske blamaže, ki si jo je nakopal s tem, da je zamenjal v Ebnerjevi koroški šolski knjigi Slovence z živino iz slovenskih krajev. Zdaj obračajo in razlagajo besedo „windisch“, da se Bog usmili. Da je to narejeno ogorčenje tem večje, so datirali iz Celovca v „Slovenčevem“ uredništvu skovane članke. Razlaga besede „Windische“ res ne spada v učno knjigo, pa zaradi tega še ni treba metati žarečih bakelj v nasprotnika onim, ki so pred nekaj leti nesramno izdali koroške Slovence za strankarske koncesije. Slovenci na Koroškem s kranjskimi klerikalci nimajo sreče. In zdaj pride še politični mešetar Jarc, pa zamenja ljudi z živino. Pri slovanskih poslancih je izgubil Jarc s to blamažo značaj resnega in verodostojnega parlamentarja, nemški državni poslanci pa se že zdaj pogovarjajo, kako bodo vlekli pri debatah tega možakarja, ki še brati več prav ne zna. Klerikalci kranjskega in škofjeloškega okraja, drugič pa še volite takega poslanca.

Vinko Marinko je bil zadnjič obsojen radi razžaljenja časti. Proti sodbi je tedaj prijavil vzklic, katerega pa je sedaj umaknil. Slavni pedagog se je najbrže zbal, da mu deželno sodišče naloži nekoliko več pokore.

Meščanska zveza je zopet izvolila svojim predsednikom eksžurnalista Vinka Marinka. Ali vlada med našimi klerikalnimi meščani res taka suša, da ne najdejo nobenega bolj vrednega predsednika kot „sknajfanega gentlemana“.

Dvojna mera. Znano je, da je svojčas okrajni šolski svet v Kranju prepovedal telovadbo naraščaja v sokolskih telovadnicah. V včerajšnjem „Gorenjcu“ pa pozivlja čukarski „Orel“ v Križih pri Trziču naraščaj v svojo telovadnico. Ali so mar za tržiški okraj druge postave kot za kranjski? Okrajni šolski svet kje si?

Klerikalni narodnjaki. Klerikalci so si zadnji čas nadeli narodno krinko in rešujejo sedaj koroške Slovence. Rešiti jih hočejo za enkrat z katikizmom in vero, vsaj tako piše „Slovenec“. Mi smo pa prepričani, da klerikalizem ne bode nikdar rešil koroških Slovencev. Špas koroških Slovencev je otesiti se pogubonosnega klerikalizma, ki uničuje voljo, le potem jim je pričakovati rešitve.

Iz sodne službe. Okrajni sodnik in sodni predstojnik v Idriji g. Jakob Antloga je premeščen v isti lastnosti v Logatec.

Letošnja zima. Izredno huda letošnja zima nas je iznenadila. Vajeni smo bili doslej zame brez vsega mraza in zato občutimo letošnjo nizko temperaturo tembolj. Sicer je tudi letos zima odlašala do okoli 9. januarja z mrazom, a tem huje je pritislila potem. Povprečna dnevna temperatura zadnjega meseca je —8 stopinj pod ničlo in le par dni je bilo, da smo imeli gorkejšo vreme. Normalni januar bi smel imeti povprečno le —2,5 stopinj mraza. Še mirzelejšo so pa noči in toplomer pade večkrat od —12 do —17 stopinj. Izvira pa ta izredno nizka temperatura iz tega, ker leži nad Alpami že skoro tri tedne izredno visok zračni pritisk. Ako bi se ta zračni pritisk pomaknil le za tri širinske stopinje proti jugu, bi zavladal po celi srednji Evropi gorki zrak. Kaj je temu vzrok, ni mogoče povedati, sigurno je le, da so to izvenzemeljski vplivi. Ti vplivi so nam prinesli letos tudi izredno hladno poletje in dasiravno je bila jesen parkrat prav topla, je kmalu zopet prevladal nam nepojmljivi izvenzemeljski vpliv. To je tembolj čudno, ker mraz ne prevladuje povsod enako. V Petrogradu imajo na primer že docela pomladno vreme. Jutranja temperatura je tamkaj le —2,4 stopinj. Celo na Finskem imajo le povprečno —5,4 stopinj. Tudi Sibirija je letos izredno gorka. Dočim so imeli druga leta ob tem času —50 do —60 stopinj, jih imajo letos le —20 do —26. Tudi na Angleškem imajo pomladno vreme. Mi smo ga žalibože imeli začetkom tega tedna le štiri dni. Na gorko vreme smemo le tedaj upati, ako se prično viharji. Ti se najprvo pojavijo ponavadi sredi februarja na Angleškem ter pridejo čez severno Nemčijo do nas. Upati je torej, da nam vzvalove mirni zrak in da preženejo gosto meglo, ki se je zadnje dni vlegla

čez ravan ter nam bodo prinesli že težko zaželjeno gorkejšo vreme.

Iz seje kranjskega deželnega odbora. Glede na članek v „Vijestih društva inženirjev“ proti dež. zboru in dež. odboru se zahteva od organizacije inženirjev popolna remedura. Na kmetijski šoli na Grmu se vpelje mlekarstvo z odjemanjem mleka iz novomeške okolice. Zgradba rezervarja v Gor. Igu, občina Iškavas, se odda ponudniku Kunz v Mor. Hranicah. Prošnja županstva v Lescah, da bi dežela plačala hiralne stroške v znesku čez 5000 K se odkloni, ker ni pojasneno, zakaj se je dotična oseba toliko časa oskrbovala v zavodu. Cesta Otavica—Goričavas se proglasi za javno gospodarsko pot. Zastopnikom dež. odbora se imenujejo: 1. C. kr. deželni šolski svet: Člani: Jaklič Franc, drž. in dež. poslanec; Jarc Evgen, drž. in dež. poslanec; dr. Lampe Evgen, dež. odbornik; Remec Bogumil, ravnatelj Slov. trg. šole. Namestniki: Karol Dermastja, dež. poslanec; dr. Zbašnik Fr., podravnatelj dež. uradov; dr. Zajec Ivan, dež. odbornik; dr. Pogačnik Lovro, deželni tajnik. 2. Deželna komisija za prisilne delavnice. Član: Barbo Jožef Anton grof, dež. odbornik. Namestnik: dr. Zajec Ivan, dež. odbornik. 3. Deželna komisija za agrarske operacije. Član: dr. Lampe Evgen, dež. odbornik. Namestnik: Barbo Jožef Anton grof, dež. odbornik; dr. Pegan Vladislav, dež. odbornik. 4. Deželna komisija za odkup bere: dr. Lampe Evgen, dež. odbornik; dr. Triller Karel, dež. odbornik. 5. Deželna komisija za vinorejske zadeve: Barbo Jožef Anton grof, deželni odbornik. 6. Komisija za osuševanje barja. Administrativna zastopnika: dr. Šusteršič Ivan, deželni glavar; dr. Lampe Evgen, deželni odbornik. Tehnični zastopnik: Klínar Anton, dež. stavbni nadsvetnik. 7. Komisija za pogozdovanje Krasa. Član: dr. Pegan Vladislav, dež. odbornik. Namestnik: Drobnič Franc, dež. poslanec v Novi vasi pri Blokah. 8. Kmetijski svet na Dunaju. Član: Povše Franc, drž. in dež. poslanec. Namestnik: Barbo Jožef Anton grof, deželni odbornik. 9. Upravni svet Dolenjskih železnic: dr. Šusteršič Ivan, deželni glavar; Barbo Jožef Anton grof, deželni odbornik. 10. Upravni svet Vrhnjske železnice: dr. Šusteršič Ivan, dež. glavar. 11. Upravni svet železnice Kranj—Tržič: dr. Šusteršič Ivan, dež. glavar; dr. Lampe Evgen, dež. odbornik. 12. Komisija za oskrbovanje realčnega zaklada: dr. Zajec Ivan, dež. odbornik. 13. Kranjska podružnica društva avstrijskega srebrnega križa v pomoč vračajočim se rezervistom v Ljubljani: dr. Pegan Vladislav, dež. odbornik. 14. Deželna gasilska zveza: dr. Pegan Vladislav, dež. odbornik.

XII. velika maškarada telovadnega društva Sokol z ženskim oddelkom v Kranju. Vabila za maškarado so se razpošiljala ta teden, ker je pa prav lahko mogoče, da je bil pri veliki množini razposlanih vabil kdo prezrt, naj se zgledi v trgovini Ferdinanda Sajovica. Iz zanimanja občinstva pa sklepamo lahko, da bo ta maškarada glede števila mask prekosila svoje prednice. Tajno se vse pripravlja in zato smo lahko pripravljeni na velika presenečenja. Kdor se hoče dobro pozabavati in se nasmejati dovtipnim maskam, naj ne zamudi te maškarade, saj bo skrbljen za dušo in telo in vojaška godba tudi ne bo mirovala, da vzdrži vrvenje.

Zaključni venček dijaških plesnih vaj se vrši danes, v soboto zvečer ob pol 9. uri v čitalničnih prostorih.

Krojaški in čevljarški tečaj v Kranju. Načelstvo obrtne zadruga dovoljuje si obvestiti gg. krojaške in čevljarške mojstre, da namerava obrtno pospeševalni zavod v Ljubljani prirediti krojaški in čevljarški tečaj tudi v Kranju, če se priklasi za vsak tečaj 25 udeležnikov. Vsled tega poziva načelstvo obrtne zadruga gg. krojaške in čevljarške mojstre, kakor tudi pomočnike, da se priklase k temu, za krojaško in čevljarško obrt koristnima tečajema ustmeno ali pismeno v zadrugi pisarni v Kranju tekom 10 dni. Za čas in kraj tečajev se bo obvestilo pravočasno vsakega udeleženika; tako si bode načelstvo dovolilo tudi naznaniti visokost prispevka za ta dva tečaja, kar bode pa le malenkost.

Občni zbor zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov v Kranju, ki se je vršil v nedeljo, dne 1. februarja 1914 v hotelu „Nova pošta“, katerega se je udeležilo od 428 povabljenih članov do 100. G. načelnik R. Jeglič je pozdravil navzoče člane in zastopnike pomočniškega zbora. Isti omeni, da se vsled pričakovanja g. zadrugnega inštruktorja, ki je obvestil načelstvo, da se udeleži občnega zbora vrši isti eno uro pozneje. Overovateljem zapisnika izvolita se gg. Peter Kobau in Janko Bidovec. Načelnik je povdarjal v svojem nagovoru pomen današnjega občnega zbora za zadrugo. G. blagajnik Ivan Suštaršič poročal je o blagajniškem stanju obrtne zadruga. Zadruga je imela koncem leta 1913 K 1072,50 premoženja. G. tajnik J. Česenj poročal je obširneje o članstvu zadruga. Obrtna zadruga imela je koncem leta 1913 428 članov, od teh je bilo 348 moških in 80 ženskih. Preizkušnjo je napravilo v letu 1913 40 vajencev. Nato je poročal g. načelnik obširneje o četrti točki dnevnega reda glede korporativnega pristopa k zadrugi bolniški blagajni, kar bo imelo za posledice, da se

bodo stekale obrtne kazni v rezervni zaklad zadr. bol. blagajne. K slučajnostim predlaga g. Rebolj, da se dajo poročila občnih zborov zadruga v čas. niki. Gosp. Šter predlaga tudi, da se ustanovi na podlagi § 30 zadr. pravil poseben kovaški odsek. Začasnim predsednikom tega odseka bil je izvoljen g. M. Bulovic, kovač v Senčurju. G. načelnik je poročal, da bo priredil obrtno pospeševalni zavod v Ljubljani krojaški in čevljarški tečaj v Kranju, če se priklasi za vsaki tečaj po 25 udeležnikov. G. Potočnik je omenjal tudi pomen takih tečajev za obrtnike. Isti je tudi predlagal, da se ustanovi poseben čevljarški odsek na podlagi § 30. zadrug. pravil. G. načelnik je tudi poročal o posredovalnici za službe, ki bi imela namen posredovati brezposelnim pomočnikom in vajencem službe, kakor tudi vsem onim, ki se imajo namen učiti kakšnega rokodelstva, preskrbeti učnega gospodarja. Posredovalnica bo posredovala brezplačno. K slučajnostim je poročal še načelnik o ustanovitvi vajenškega doma. Navzoči zborovalci sprejeli so ta predlog in se je načelnika pooblastilo za izvedbo tega sklepa potrebno ukreniti. Nato zaključil načelnik občni zbor in se zahvali za obilo udeležbo.

Plesni venček, s katerim so zaključila združena društva Merkur, Nar. Čitalnica in Sokol vrsto plesnih večerov, je bil nedvomno ena izmed najlepših prireditev letošnje sezone. Sokolova dvorana je bila spremenjena v vrt rož, v katerega je zapirala vhod pregraja s štirih belih stebrov, vezanih med seboj s kitami zelenja. V tem vrtu se je razvilo ob zvokih Godbe dr. prost. požarne bramb. najživahnejše življenje — saj so bile zbrane tudi vse najlepše cvetke nežnega spola. Pri prvi četvorki smo našli 32 parov, kar je vsekakor izredno lepo število, če upoštevamo, koliko rodbin je bilo zadržanih po žalovanju, udeležiti se venčka. To življenje je pojenjalo šele zgodaj zjutraj in je pri zadnji četvorki ob petih plesalo še vedno 24 parov. Vse plese je aranžiral z njemu lastno spretnostjo in okusom g. Mirko Crobath, ki je tudi cel čas plesnih vaj požrtvovalno poučeval ples. — Po strežbo na venčku je prevzel deloma plesni odbor sam (pijačo), deloma pa tvrdka Z. Kranjc (jestvine), obojni na splošno zadovoljnost občinstva, ki je zelo nerado zapuščalo dvorano, kjer mu je plesni odbor pripravil tako zabaven večer, za kar bodi tudi njemu izrečeno toplo priznanje.

Uredništvo „Sava“. Sklicujoč se na paragraf 19. tiskovnega zakona z dne 17. dec. 1862, drž. zakona štev. 6. ex 1863, zahtevam z ozirom na dnevno vest, objavljeno pod zaglavjem „Dnevne vesti“ v številki 6 z dne 7. februarja 1914. Vašega lista, da sprejmete v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: 1. Ni res, da je bil zadnjič obsojen pri kranjskem sodišču kaplan Horvat iz Cerklj radi razžaljenja časti. 2. Res je, da nisem bil nikoli tožen, in ne obsojen radi razžaljenja časti ne pri kranjskem, ne pri kateremkoli sodišču. — Cerklje, dne 11. februarja 1914. — Janez Hrovat, kaplan. — Dostavljamo temu popravku, da je bil cerkljanski kaplan Hrovat obtožen pregreška po §§ 5, 7, 8 volilnega zakona, prestopka po §§ 183, 461 kaz. zak. (poneverba) in pregreška po § 303 kaz. zak. (žaljenje zakonito priznane cerkve). Državno pravdnštvo ni našlo dovolj vzrokov za preganjanje po navedenih paragrafi ter je odstopilo zadnjo zadevo knezoškofijskemu ordinarijatu.

Smrt v tujini. Ustrelil se je v bližnjem gozdu pri Ljubnem na Štajerskem 48letni kamnosek Josip Grilc. Grilc je bil doma v radovljiškem okraju. Našli so ga na neki klopi v gozdu mrtvega s štirimi ranami. Mož se je ustrelil trikrat v prsa in enkrat v glavo. Kaj je dovedlo moža, ki je bil znan kot izredno priden, trezen, zanesljiv in vesten delavec do samómora, še ni znano.

Nesreča. V soboto popoldne je naložil na škojloškem kolodvoru hlapec g. Guzelja voz z deskami. Ko jih je vozil proti domu, ga je srečal avtomobil, ki vozi na kolodvor. Konji so se splašili in voz je pritislil hlapca k zidu ter ga težko poškodoval. Hlapec je drugi dan umrl.

Svarilo. Neki izseljevalni agent po imenu Viktor Klaus iz Buchsa oziroma iz Šmarjete v Švici pisal je več učiteljem in občinskim tajnikom na Kranjskem pisma, v katerih jih prosi, da bi mu proti plačilu nabirali izseljencev oziroma naslovov onih, ki se nameravajo izseliti v Ameriko. Občinstvo se svari, da ne da na obljube tega človeka nič, ker ni izključeno, da bi izseljenci ne doživeli marsikatero presenečenje.

Zglaševalna dolžnost za konje. Vsled določbe § 3. izvršilne naredbe k zakonu o konjskem naboru, morajo vsi posestniki konj in tovrstnih živali njihove konje in tovrstne živali zglašiti v času od 24. februarja do 5. marca t. l. pri županstvu ostajališča konj oziroma tovrstnih živali. Politična oblast ima dolžnost zoper neubogljive po muštrski naredbi z dne 30. septembra 1857 drž. zak. št. 198 kazensko postopati in to tudi proti onim posestnikom konj, ki ne bi podali istinitih in pravih zglasitev.

Lovski ples prirede lovci pri Sv. Ani nad Tržičem dne 21. februarja 1914 ob 7. uri zvečer v gostilni „Ankele“. Vstopnina 1 krono za osebo.

Sankaška tekma v Bohinju. Deželna zveza za tujski promet na Kranjskem je priredila pod

protektoratom železniškega raynatelja dvornega svetnika Aleksandra Galambosa veliko sankško tekmo v Bohinju dne 8. t. m., ki je v vsakem oziru nadkrilila vse dosedanje tekme te vrste na Slovenskem. Dokazala je, da Slovenci nimamo samo zmisla za šport, ampak da smo nasprotno zelo napredovali na športnem polju; tekmovalci so bili po veliki večini Slovenci, ki so dosegli zelo lepe uspehe in odnesli večino daril. Vodstvo tekme je prepustila Deželna zveza Ljubljanskemu športnemu klubu. Na predvečer se je zbrala velika družba v hotelu Triglav, kjer se je razvila prijetna zabava ob igranju vojaške godbe iz Gorice. — Tekmovalo je 98 sankštev v šestih različnih tekmovalnih oddelkih. Prvenstvo Bohinja si je priboril g. Janko Skale (Ljubljana) v času 1:25,2, drugo mesto gosp. Ivan Logar (Bohinjska Bistrica) v času 1:29,6 in tretje g. Anton Jelenc (Tržič) v času 1-30,2. Tekmovalcev je bilo 8 in prog 1200 m dolga. Glavna vožnja 1200 m: 15 tekmovalcev. Prvo darilo je dobil gospod Ivan Slavec (Jesenice) s časom 1:32,2, drugo gospod Janko Kelec (Ljubljana) s časom 1:33,8 in tretje g. Josip Salberger (Tržič) s časom 1:35,9. — Damska vožnja: 800 metrov; 12 tekmovalk. Prvo mesto si je priborila g. Mici Böche (Trst) s časom 53,8 sekund, drugo mesto g. Staša Bežek (Ljubljana) s časom 54,8 in tretje g. Andreja Wölfling (Bled) s časom 56,2. Tekma Primorcev: 800 m; 26 tekmovalcev. Prvi je bil g. Edmund Bevc (Trst) s časom 50,8, drugo g. Giuro Tornari (Gorica) s časom 52,9 sekund. Tekma dvosedežnikov 1200 m; 10 parov tekmovalcev. Prvo mesto sta si priborila Bežek-Skale (Ljubljana) v času 1:28,4, drugo K. Mencinger-Bernard (Jesenice) v času 1:31,6 in tretje Ravnik-Pintar (Gorica) v času 1:32,3. Tekma juniorov: 1200 m; 23 tekmovalcev. Prvi je bil Filip Bernard (Tržič) v času 1:31,3, drugi g. Josip Vidmar (Tržič) v času 1:35,1 in tretji g. Juri Ravnik (Bohinjska Bistrica) v času 1:35,2.

Podružnica jugoslovanskih železničarjev priredi dne 15. februarja 1914 v prostorih „Grand hotela Triglav“ v Bohinjski Bistrici veliko veselico s sledečim vsporedom: Pozdravni govor. Serenada, orkester. Smolar, komičen prizor s petjem in klavirjem. Balada, klavir. Brez jadra, moški zbor. Ptički, moški zbor. Gorenjski valček, orkester. Nepoboljšljiva pijanca, dvospev s spremljeval. klavirja. Venček narodnih pesmi, moški zbor. Karneval, orkester. Župan, kuplet s spremljevanjem klavirja. Vesela pesem, moški zbor. Romanca, klavir. Starinar iz Jutrovega, komičen prizor s petjem in klavirjem. Kmet in fotograf, komičen igrokaz. Ples, šaljiva pošta in prosta zabava. Pri plesu svira godba na lok. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina: gospodje 1 K, dame 60 vin.

Quo vadis? Danes, jutri in v ponedeljek videti bo v tukajšnjem kinematografu J. Nadišar slovito senzacijsko sliko „Quo vadis?“ ki je vzeta iz časa preganjanja kristjanov pod zloglasnim rimskim cesarjem Neronom. Glavni prizori te zares krasne slike so: Veliki prizori z levij, kjer se levi vržejo na kristjane. Goreči rim. Bežečemu apostolu se postavi Zveličar na pot v Vii Aprii, da ga pripravi do vrnitve v Rim. Boj velikana Ursusa z bikom. Smrt Nerona. Predvajanje traja dve uri. Slika, ki je krasno opremljena in inscenirana je posneta na klasičnih mestih Rima v popravljnem cirkusu Maksimu. Ker je ta film izredno drag, je moralo podjetje povišati nekoliko cene. I. prostor K 1:50, II. prostor 1 K, III. prostor 60 vin. Otroci plačajo: I. prostor 70 vin., II. prostor 50 vin., III. prostor 30 vin. — V soboto popoldne dijaki: I. prostor 40 vin., II. 30 vin., III. prostor 20 vin. Predstave se vrše ob sledečih urah: V soboto, 14. februarja od 2—4, 4—6, 6—8, 8—10. — V nedeljo, 15. februarja od 1—3, 3—5, 5—7, 7—9, 9—11. — V ponedeljek 16. februarja od 1—3, 3—5, 5—7, 8—10. Pripominjamo, da je film cenzuriran in da je mladini vstop dovoljen. Naj torej nihče ne zamudi prilike, ogledati si to historično sliko.

SOKOLSTVO.

Slovenski sokolski koledar. Koncem januarja je izšel 9. letnik Slovenskega sokolskega koledarja izpod uredništva dr. Gvidona Sajovica. 9. letnik tega koledarja se odlikuje kakor prejšnji po izvestno skrbno sestavljeni vsebini. Lahko se ga imenuje statistično knjigo, ki je neobhodno potrebna vsakemu pravemu Sokolu. Koledar obsega sledečo vsebino: I. Koledarski del: Koledar za leto 1914. Važnejše poštne določbe. Kolkovne in denarne lestvice. Izleti po slovenskem ozemlju. II. Strokovni del: Šubert Fr., Sokolska (pesem). Velbloude B., † dr. Josip Kušar. Mursec M., † dr. Karol Choupek. Murnik dr. V., Naše delo in naš cilj. Ambrožič M., razmerje med župo in društvi. Gangl E., Naša zavednost. Pestotnik dr. P., O važnosti dobre administracije. Ambrožič M., O sokolski disciplini. Sajovic Evg., O sestavu. Kostnapfel Al., Slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani l. 1913 — prestavljen na l. 1914. Ambrožič M., Slovenci na mednarodni tekmi v Parizu. Sajovic dr. Ev., V jubilejnim letu. Slovenski sokolski časopisi. III. Statistični del: Zveza slovenskega

Sokolstva. Slovenska Sokolska zveza. Slovanske sokolske zveze. Mednarodna telovadna Zveza. Inorodne telovadne organizacije. Statistični tabelarični zapisnik za vaditelje. IV. Inseratni del: — Slike. † Dr. Josip Kušar. Deputacija sloven Sokolov na IV. zletu v Pragi l. 1901. † dr. Karol Chloupek. Slovenski Sokoli na mednarodni tekmi v Parizu. Zemljevid slovenskega Sokola. Članstvo v Clevelandu l. 1912. Iz napovedane vsebine lahko posnamemo, koliko ogromnega gradiva prinaša letošnji sokolski koledar. Osebito opozarjamo vse brate na dr. Murnikov članek: „Naše delo in naš cilj“, na E. Sajovičevo razpravo, „O sestavu“ ter na podatek dr. Gvidona Sajovica „V jubilejnim letu.“ Posebno pozornost naj obračajo bratje tudi na statistični del. Koledar obsega nad 10 pol, je lično vežan ter stane le 1 K. A ne samo radi nizke cene nego tudi s stališča pravega Sokola bi moral vsak brat imeti Slovenski sokolski koledar.

Na občnem zboru ženskega oddelka Sokola v Kranju je bil izvoljen naslednji odbor: starostka s. Marija Kušar, podstarostka s. Marija Adamič, načelnica s. Hani Sajovic; za odbornice sestre: Berjak Ivanka, Cvar Viki, Jaeger Ivanka, Šavnik Metka, za namestnice pa sestre: Köstl Mici in Rakovc Tina.

IV. redni občni zbor Gorenjske sokolske župe se je vršil 1. februarja v sokolski dvorani. Po krasnem nagovoru župnega staroste br. M. Marinčka, je podal br. J. Cvar tajniško poročilo iz katerega posnamemo, da je župni odbor imel 2, predsedstvo pa 8 sej. Župni izlet je bil dne 3. vel. srpana v Radovljico. Dne 6. malega travna je župa priredila akademijo s sodelovanjem vseh vžupljenih društev. 1. maja se je vršil župni pešizlet čez Javornik — Jamnik — Kamnogorico — Radovljico na Selo. Kamor so opoldne dospele tudi sestre. Udeležilo se ga je 72 bratov. 18. maja je župa poletela v Medvode, kjer je bil stik z Ljubljansko župo l. Dne 9. septembra je razvil svoj prapor Sokol v Tržiču. Dne 28. julija pa je preminul br. dr. J. Kušar, čigar pogreba so se udeležili člani vseh društev. V župi je včlanjenih 8 društev s 490 člani in 80 članicami. Iz blagajnikovega poročila, ki ga je podal br. I. Valenčič posnamemo, da je imela župa skupnih prejemkov K 1529'60 in izdatkov K 1435'41, torej K 94'19 prebitka. Poročilo izobraževalnega odseka poda br. Evgen Sajovic. Predavala sta z umrlim dr. J. Kušarjem v Kranju, Škofji Loki, Tržiču, Radovljici in Jesenicah. Nadzorstveno poročilo poda br. Fr. Benedik. Župni prispevek se določi tudi letos o višočini K 1'20. Vsako vžupljeno društvo pa plača za župni vestnik letno K 20—. V župni odbor se voli na predlog br. dr. Janca (Radovljica) z vzklikom sledeče brate: starosta Matija Marinček (Tržič), I. podstarosta Fr. Dolenc (Škofja Loka), II. podstarosta Rudolf Osvald (Jesenice), III. podstarosta Janko Sajovic (Kranj), načelnik Evgen Sajovic (Kranj), tajnik Josip Cvar (Kranj), blagajnik Ivan Valenčič (Kranj), zapisnikar L. Mikuš (Kranj), predsednik izobraževalnega odseka Fr. Dolžan (Kranj), nadzorstveni poročevalec Fr. Ažman (Kranj), namestnik J. Suhadolnik, Fr. Lazar, pregledovalca računov V. Rus, (Kranj), Fr. Ravnik (Jesenice) J. Brovc (Radovljica). Brat J. Cvar predlaga, da se vrši dne 21. maja 1914 pešizlet v Borovlje v civilnih oblekah. Br. J. Sajovic poroča, da pripade letošnji župni zlet Kranju in da se isti vrši dne 5. julija 1914. Br. Osvald (Jesenice) poroča, da razvije Sokol na Jesenicah zastavo dne 7. junija. Po krepkih bodrilnih besedah staroste br. M. Marinčka, zaključil le-ta župni občni zbor.

Razno.

Vojaški škandal. V Tišinu so razkrili celo družbo podčastnikov 32. deželnoobrambnega pešpolka, ki so se pečali s tem, da so oproščali na sleparski način proti visokim nagradam vojake od vojaške službe.

Umor in samomor policijskega uradnika. V Grünbergu se je splazil v četrtek v stanovanje svoje žene, s katero je živel že delj časa v prepiru, policijski uradnik Simon. Ustrelil je svojo ženo, štiriletnega sina in samega sebe. Ko so prišli sosede, so bili že vsi trije mrtvi.

Listnica uredništva.

Podbrdo: Dopis iz Goriškega je za naš list neporaben. Zatorej oprostite.

Zahvala.

Zaključujoč svoje delovanje, se smatra podpisani odbor dolžnim, izreči javno zahvalo za sodelovanje pri plesnih vajah oz. plesnem venčku dne 7. t. m.: g. V. Šmigovcu za nadvse požrtvovalno igranje glasovirja pri plesnih vajah, g. Mirko Crobathu za vestno poučevanje in točno vodstvo plesa in ge. M. Majdičevi za izredno prijaznost, s katero nam je blagovolila posoditi rože za okrasitev dvorane. Za okusno dekoriranje dolgujemo hvalo gg. Mirko Crobathu, Fr. Azmanu in članom Sokola, za kar jim bodi izrečeno javno priznanje, kot tudi Godbi prost, požarne brambe v Kranju, ki je pokazala, da je kos zahtevam, ki se ji stavijo.

V Kranju, 14. svečana 1914.

Za združen plesni odbor dr. Merkur, Nar. Čitalnice in Sokola v Kranju:

J. Cvar l. r.
predsednik.

R. Šlajpah l. r.
tajnik in blagajnik.

Loterijske številke:

Brno	4. februarja	61	7	3	66	76
Gradec	4. „	59	57	18	35	83
Inomost	4. „	80	70	42	6	87
Linc	7. „	45	34	57	19	8
Praga	11. „	79	76	13	77	66
Trst	11. „	50	52	27	73	62
Lvov	11. „	62	59	87	43	61



Karol Skaria, č. kr. poštni uradnik v pokoju naznanja v svojem in imenu sorodnikov, vsem prijateljem in znanec prežalostno vest, da je njegova preljubljena soproga, oziroma hči, sestra, teta in svakinja

Marta Skaria roj. Jeran

danes popoldne, previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, po dolgi mukatrpn bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pozemski ostanki rajnice se prepeljejo iz Gorice v Kranj, in se polože v pondeljek popoldne ob 5. uri iz hiše žalosti, Kokriško predmestje št. 15, na tamošnjem pokopališču k večnemu počitku. 45

Sv. maše zadušnice se bodo brale po raznih cerkvah.

V Gorici, dne 13. februarja 1914.

Brez posebnega obvestila.

Sprejme se krepak

učenec

iz poštene hiše s primerno šolsko izobrazbo v knjigovoznico in kartonažerijo

Viljem Požgaj v Kranju.

2meblovani sobi

se oddasta takoj, eventuelno tudi s hrano.

35 2—2

Vpraša naj se Rožnovenska ulica št. 56.

Močan in priden

učenec

se sprejme na dveletno izučbo in mesečno plačo pri **Feliks Moder**, pekovskemu mojstru v **Zagorju ob Savi**.

42

Vabilo na

V. redni občni zbor

Podružnice slov. trgovskega društva „Merkur“ v Kranju

ki se vrši

v četrtek, dne 19. februarja 1914 ob pol 9. uri zvečer v restavraciji P. Mayr z naslednjim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo pregledovalcev računov.
5. Spremembe pravil.
6. Volitev predsednika, 7 odbornikov, 3 namestnikov in 2 pregledovalcev računov.
7. Slučajnosti.

V Kranju, dne 10. februarja 1914.

ODBOR.

FAFF“ šivalni stroji

so priznane najboljši in najtrpežnejši, tečejo na kroglice, vsled česar je tek zelo lahak in tih.

33 26—1

10 letna garancija.

Pouk v umetnem vezenju brezplačen.

IGN. VOK

špecialna trgovina šivalnih strojev in koles

LJUBLJANA, SODNA UL. št. 7.

zraven sodnije.

Ceniki zastonj in poštnine prosto.

Proda se lepa, štirinadstropje visoka
hiša

v kateri se nahajajo trgovine, kakor tudi stanovanja. Hiša leži v sredini mesta Građee je izvrstna točka in nese letno 10.800 K. Proda se pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Vpraša naj se v Kranju, hšt. 79.

Kino J. Nadišar
Dne 14., 15., 16. svečana
Največja senzacija sedanosti!
QUO VADIS?

Izza časa proganjanja kristjanov pod zloglasnim rimskim cesarjem Neronom.
Po Sienkiewiczem romanu.

Pozor! Priporoča se Pozor!
tovarna žime za žimnice
M. MASTERL
Stražišče pri Kranju :: Gorenjsko
Ustanovljeno 1. 1844. 19 5—5
Izdelovanje vsakovrstne žime za žimnice in drugo od najnavadnejše do najfinejše. Cene nizke. Postrežba točna in solidna.
Domače slovensko podjetje!

Pisarna za urejevanje splošnih
gospodarskih zadev
J. Rozman :: Kranj

- I. Denarni promet: Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarno-varno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev. — Izdaja uradnih borznih kurzov.
- II. Informacijske zadeve: Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.
- III. Izterjevanje terjatev: Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic.
- IV. Promet z nepremičninami in podjetji: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.
- V. Tehnično-komercialne zadeve: Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.
- VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah. Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago. 120 52—25

"U.K." ČAJÍ
London
50 svetovnoslavni!
Glavna zaloga pri Peter Majdiču Merkur, in Franc Dolenzu v Kranju.

Odda se takoj
stanovanje

157—13
obstoječe iz 3 sob, kuhinje in pritliklinami.
Podatki pri upravnistvu tega lista.

Lovro Rebolj v Kranju

Glavni trg

20 52—5

Trgovina z moško obleko. — Prodaja raznega sukna in štofov za moške obleke. — Ravno tam lastna delavnica za obleke, ki se po naročilu dobro, ceno in nujno izgotove.

Kokriško predmestje

v lastni hiši **zaloga šivalnih strojev in potrebščin.** Ravno tam **gostilna,** kjer točim najboljša vina in pivo ter postrežem vedno z dobrimi gorkimi in mrzlimi jedili.

Imam tudi obrt za nakup in prodajo posestev in zemljišč.

9—7
RUDOLF RUS
urar in trgovec
poleg lekarne v Kranju.
Ustanovljeno leta 1885.
Prva in največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. — Vsake vrste ščipalniki in očala. Ročne in žepne električne svetilke.
Najnižje cene brez konkurence. Ceniki zastoj in poštnine prosti.

M. Rant - Kranj
trgovina s špecerijskim in galanterijskim blagom
Trbovljski in češki premog.
Nakup suhih gob in deželnih pridelkov.
Kolodvorska restavracija
priporoča 8 52—5
vedno sveže Budjeviško pivo
ter pristna vina in dobro kuhinjo

Tiskarna „Sava“ v Kranju

Vizitke, poročna naznanila, zavitke, pisma, račune, bolete, jukste, vabila, lepaki, posmrtnice, cirkularji, troškovniki, letaki, trgovske karte, knjige v vseh velikostih, brošure, časopisi ter vsa v to stroko spadajoča dela.

Previdni

kolesar lahko prihrani mnogo časa in denarja, ako v zimski seziji pusti svoje kolo po strokovnjaku preiskati. Ne zamudite toraj vposlati svoje kolo v pregled podpisani tvrdki, ki bo delo ob najnižji ceni, strogo solidno in v najkrajšem času strokovnjaško dovršila. Vsako pri nas popravljeno kolo se na željo brezplačno hrani do spomladi v naših nalašč za to primernih prostorih.

Karel Čamernik & Co.

Specijalna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. Mehanična delavnica in garaža.
Ljubljana, Dunajska cesta 9—12.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v LJUBLJANI

obrestuje hranilne vloge od 1. januarja 1913 naprej po čistih

brez odbitka rentnega
davka.

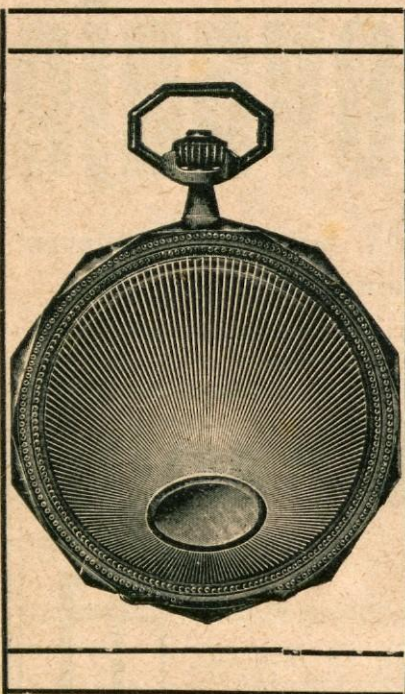
4³/₄ 0/0

brez odbitka rentnega
davka.

10 52—7

Rezervni zaklad
nad K 800.000.

Rezervni zaklad
nad K 800.000.



Ivan Levíčnik
ur in trgovec v Kranju
Velika zaloga
ur, zlatnine in srebrnine
Optični predmeti
Najcenejša prilika za nakup
ženinom in nevestam.
Cene brez konkurence
Postrežba
Solidna.

Zobozdravniški in zobotehnični atelje
dr. Edv. Globočnik

okrožni zdravnik in zobozdravnik in

Fr. Holz hacker

konc. zobotehnik

v Kranju

v Hlebšovi hiši, nasproti rotovža,
je slavnemu občinstvu vsak delavni
dan od 8. ure zjutraj do 5. ure po-
poldne in ob nedeljah od pol 8. ure
zjutraj do 11. ure dopoldne, izven ve-
likih praznikov na razpolago.

Vsaki dan zvečer

Kavarna-Zvezda

KONCERT

Paganini-
orkestrion

Vinotoč in zajutrkovalnica

16 52—7

Zdravko Krajnc, Kranj

Trgovina delikates, špecerije in deželnih pridelkov.

ženinom!

Najstarejša
trgovina

Ferd. Sajovic

v Kranju

(poprej J. C. Pleiweiss)

priporoča svojo bogato zalogo vedno najnovejšega in
najboljšega manufakturnega blaga. Posebno se priporoča

ženinom in nevestam

za nakup bal

3 52—7



ker ima v tem blagu največjo izbero.

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

6—7

obrestuje hranilne vloge od 1. januarja 1913 naprej po

4³/₄ 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure so vsak delavnik od 9.—12. dopoldne.